

IZVEŠTAJ
o prvoj održanoj radionici u opštini Raška

**FORMIRANJE JAVNO-PRIVATNOG PARTNERSTVA ZA SMANJENJE PRERANOG
NAPUŠTANJA ŠKOLOVANJA**

Datum održavanja:	17.10.2013.
Mesto održavanja:	Opština Raška, zgrada Opštinske uprave, svečana sala Predraga Vilimonovića 1
Učesnici:	8 učesnika/ca, predstavnika sledećih institucija: Opštinska uprava Raška; Kancelarija za mlade; Centar za socijalni rad; Osnovna škola Josif Pančić; Osnovna škola Sutjeska, NVO Udruženje građana za društveni razvoj CentRa.
Ciljevi radionice:	<ul style="list-style-type: none"> - bolje razumevanje programa i načina funkcionisanja - bolje razumevanje nadležnosti različitih opštinskih institucija i tela u oblasti osnovnog obrazovanja - bolje razumevanje uloga učesnika JPP u sprovođenju programa, definisati vremenski okvir aktivnosti i redosled koraka kao i mehanizam uspešne koordinacije, komunikacije i saradnje među učesnicima JPP
Program i dizajn:	Dostavljeni u materijalima
Spisak učesnica:	Spisak učesnika/ca priložen
Facilitatori:	Đorđe Radoičić, Marko Stojanović, Danica Radaković

Izveštaj je sastavljen od sledećih delova:

- I UVOD
- II PRIPREMA
- III REALIZACIJA RADIONICE
- IV OCENA USPEŠNOSTI RADIONICE
- V UTISCI FACILITATORA/KI

I UVOD

Radionica je organizovana o okviru projekta "Lokalna javno-privatna partnerstva za smanjenje preranog napuštanja školovanja" koji sprovodi WEBIN a koji je podržala Ambasada SAD u Republici Srbiji. Radionica je planirana sa ciljem kreiranja javno-privatnog partnerstva koje će biti mehanizam za sprovođenje programa TUTORING SRBIJA u opštini Raška. Prisutni su bili predstavnici lokalnih institucija iz javnog i privatnog sektora i predstavnici WEBIN.

II PRIPREMA

za prevenciju
rasnog napuštanja
školoovanja

Projekat: Lokalna javno-privatna partnerstva za smanjene preranog napuštanja školovanja

Radionica je pripremljena od strane stručnih saradnika WEBIN: Danice Radaković, Marine Šolić Vojinović, Jelene Nastić-Stojanović i Marka Stojanovića. U pripremi radionica učestvovali su i lokalni facilitatori: Snežana Živadinović iz Aleksinca, Đorđe Radoičić iz Raške i Nemanja Dejanović iz Vranja.

Korišćene su detaljne informacije o ciljnoj grupi i njihovim potrebama, dosadašnjoj međusobnoj saradnji na lokalnu kao i informacije o njihovim javnim nadležnostima i aktivnostima. Takođe su korišćeni materijali WEBIN (brošura o programu TUTORING, testovi i sl).

Radionica je dizajnirana i realizovana prema standardima kvaliteta WEBIN. Uvodna izlaganja su bila kratka, sa namerom da podstaknu učesnike na aktivno učešće u razmeni znanja, veština i informacija. Radni materijali su pripremljeni unapred i podeljeni učesnicima na početku radionice i to: Program, Plan radionice, Dizajn 1. radionice, hendout prezentacije, situacioni test i evaluacioni upitnik. Učesnici su bili podstaknuti da stečena znanja koriste u svom budućem radu.

III REALIZACIJA RADIONICE

Kao što je i bilo predviđeno programom, radionica se sastojala od tri sesije. Prva sesija je bila posvećena upoznavanju programa TUTORING SRBIJA. Druga sesija je bila posvećena analizi javnih nadležnosti lokalnih institucija u domenu osnovnog obrazovanja. Treća sesija je bila povećana funkcionisanju javno-privatnog partnerstva i podeli uloga unutar JPP između institucija učesnica.

I sesija

Prva sesija u trajanju od 30 minuta odnosila se na upoznavanje sa osnovama programa TUTORING SRBIJA. Pre početka sesije, prisutnima se u ime Uprave opštine Raška obratila gđa Vesna Kurandić, napravljen je dogovor o načinu rada, a učesnici su dobili priliku da se predstave i kažu sa kakvim su očekivanjima došli na radionicu.

Rad je nastavljen predstavljanjem programa TUTORING SRBIJA i to: opisa, ciljeva, namene, edukativna i vaspitna komponenta modela, vršnjački pristup i odnos odrasli–dete, uloga lokalne zajednice, samoodrživost i institucionalizacija programa i na kraju su kratko izlistani koraci u sprovođenju modela.

Učesnicima je od početka data mogućnost da izlaganje prekinu pitanjem, komentatom, molbom za pojašnjenje i sl.

Nakon predstavljanja programa, pitanja i komentara, učesnici su se saglasili da se nastavi sa drugom sesijom.

II sesija

Druga sesija u trajanju od 45 minuta odnosila sa na analizu javnih nadležnosti lokalnih institucija u domenu osnovnog obrazovanja kao i na informisanje o projektima i programima udruženja i drugih aktera u domenu rada sa osnovnim školama. Cilj ove sesije bio je da se učesnici informišu o nadležnostima i aktivnostima drugih institucija i na taj način pripreme za diskusiju i dogovaranje o funkcionisanju JPP, koje je bilo predviđeno za treću sesiju.

Prvo su analizirane nadležnosti Opštinske uprave, zatim Kancelarije za mlade opštine Raška, Centra za socijalni rad (CSR), osnovnih škola i na kraju udruženja.

Koristeći interaktivni input i diskusiju, definisali smo sledeće nadležnosti i tipove aktivnosti:

Institucija	Sektor	Nadležnost	Tipovi aktivnosti prema osnovnoškolskom(koj) obrazovanju / populaciji
Opštinska uprava	Javni	Finansiranje materijalnih troškova; Predlaganje lokalnih politika/odluka/strategija obrazovanja	Projekti
Kancelarija za mlade	Javni		Volontiranje, projekti, neformalno obrazovanje i obuka.
Centar za socijalni rad	Javni	Vođenje slučaja deteta po prijavi škole; Koordinacija starateljstva/hraniteljstva; Učestvuju u interresornoj komisiji; Bave se procenom korisnika usluga centra.	
Osnovne škole	Javni	Upis i školovanje dece	
Udruženja građana (mladih, roditelja i sl.)	Privatni		Neformalno obrazovanje i obuka, volontiranje, projekti, aktivizam.

Nakon analize nadležnosti svakog pojedinačnog tipa institucije, učesnici su pozvani da prokomentarišu da li su bili upoznati sa pomenutim nadležnostima i da li bi dodeli još nešto što nije pomenuto te da li je do sada postojala saradnja sa tom institucijom.

III sesija

Treća sesija u trajanju od 80 minuta odnosila se na dogovaranje kako će funkcionisati JPP u Raški i kako će program TUTORING SRBIJA biti implementiran. Postigli smo dogovor da predstavimo korak po korak na način kako je predviđeno programom i da onda razgovaramo na koji način će koja institucija učestvovati u sprovođenju koraka, te da li je ovakav način izvodljiv u opštini Raška i da li nešto treba menjati u koraku.

Prvo korak koji smo predstavili je **izbor koordinatora (stožera) JPP u Raški**. Naša sugestija je bila da to koordinatorica JPP bude gđa Vesna Kurandić iz Gradske uprave s obzirom da je istakla dobru volju da koordinira aktivnosti i da svim institucijama jeste u interesu da na tako visokoj poziciji bude odgovornost koordinacije (na taj način se povećava izvesnost i kvalitet saradnje unutar partnerstva). Svi učesnici su prihvatili predlog.

Drugi korak je **odabir dece** za učešće u programu. Predložili smo da inicijalni predlog dece kreira školski pedagog (u nedostatku školskih psihologa, koji bi im dodatno pomogli) u saradnji sa razrednim starešinama i roditeljima koji bi se dalje prosledio koordinatoru (Gradska uprava). Koordinator saziva grupni sastanak sa pedagogima i Centrom za socijalni rad i utvrđuje se finalna lista dece i obezbeđuje saglasnost roditelja.

Zatim je predstavljen treći korak: **selekcija i obuka tutora**. Predstavljen je predlog da najavu i promociju programa (dizajn i produkcija promo materija i sl.) među potencijalnim tutorima koordinira Kancelarija za mlade, a da učestvuju udruženja, fakulteti, itd. Dat je predlog da se prijavljivanje organizuje elektronski na e-mail adresu ili preko sajta ili lično u KzM i nevladinim organizacijama. Predloženo je i da KzM koordinira ovaj proces i preuzme na sebe pripremu procesa selekcije i obuke tutora.

Još jednom je istaknuto da program omogućava da tutori budu mladi u

statusu studenta ili omladinog radnika koji su senzitivisani za rad sa mladima. Naša sugestija je bila da se program otvori za sve mlade tutore, a da se prilikom uparivanja povede računa da deca koja imaju problem sa učenjem dobiju tutora metodičara dok bi deca koja su u programu zbog ponašanja dobili tutora koji je dobar motivator npr. ne nužno i metodičar. Postavilo se pitanje da li je moguće da tutori/ke budu iz istog odeljenja kao i deca u riziku. Ranije prakse, izvedene u školama partnerima, su pokazale pozitivan učinak. Dogovor o ovom pitaju smo ostavili za drugu radionicu.

Učesnici su se saglasili i sa ovim korakom i prokomentarisali da je dobro osmišljen. Zatim smo prešli na pitanje selekcije i obuke tutora. Predloženo je da selekciju vrši komisija koju će činiti školski pedagog, CSR, KzM, predstavnik roditelja iz udruženja/saveta škole, a da komisija može imati i širi sastav. Selekcija bi se vršila na na bazi rezultata testa (test sadrži pitanja iz opšte informisanosti kao i pitanja situacione procene, ličnosti i pripadnosti grupi) i 15-o minutnog intervjua pred Komisijom. Učesnicima je pokazan primer situacionog testa koji su dobili u svojim materijalim, a test opšte informisanosti i kulture mogu da sastave i sami, proizvoljno.

Kada je reč o **obuci tutora**, predložili smo da WEBIN organizuje jednodnevni ToT (training za trenere) za predstavnike JPP, koji bi dalje davali jednodnevnu obuku tutorima nakon procesa selekcije. Obuku za tutori bi dakle držali predstavnici lokalnog JPP (stručno lice iz CSR, Sekretarijata, škole – pedagog, spec. edukator) koje bi obučio WEBIN. Dogovoreno je i da nakon ToT obuke, koju će organizovati WEBIN, KzM formalno bude organizator obuke za tutore, a time i izdavalac nekog sertifikata tutorima o položenoj obuci.

Zatim smo prešli na korak 4: **uparivanje dece i tutora**. Predloženo je da uparivanje vrši stručna komisija koja će sagledati sa jedne strane profile dece, a sa druge strane profile tutora i prema tome izvršiti odgovarajuće uparivanje. Predloženo je da se nakon uparivanja individualno organizuje upoznavanje tutora i dece (u prisustvo roditelja i nastavnika). Tom prilikom će se postići i dogovor o načinu rada tutora sa detetom, prostoru i komunikacija na programu među najvažnijim učesnicima: DETE-TUTOR-NASTAVNIK-RODITELJ.

Ovde su istaknuta 2 rizika: prvi se odnosi na saglasnost roditelja odnosno na protivljenje roditelja da dete uđe u ovakav program, jer bi to potencijalno kreiralo loš imidž za dete i tu porodicu s obzirom da bi to bio javno vidljivi indikator da je dete u nekoj vrsti rizika, a roditelji ne žele da se to u javnosti vidi. Drugi rizik je da dete ne bude zainteresovano da ga neko "tutoriše", jer je percepcija deteta da mu to "kvari imidž u društvu". U diskusiji smo istakli da je važno da zauzmemo pristup da tutoring nije posao za tutora već jedan vid druženja i socijalizacije, te da takav pristup treba imati i kada je reč o ova 2 rizika. Dakle, progam je vrsta kontinuiranog druženja između deteta u riziku i tutora koje treba da edukativno i vaspitno, u tom periodu, utiče na dete i izazove boljitak kroz to "edukativno" i "vaspitanje".

Zatim smo prešli na predstavljanj 5. koraka: **individualni rad tutora i deteta (podučavanje)**. U skladu sa postignutim dogovorom prilikom upoznavanja tutor i dete bi radili jednom do 2 puta sedmično, 1-2h u sigurnom prostoru (škola). Konstantno bi se odvijala **komunikacija između tutora i razrednog starešine i tutora i roditelja**, kako bi se obezbedila povratna informacija o napretku deteta i promenama koje zapažaju starešina i roditelj.

Istovremeno bi 1-2 mesečno bili organizovani i **zajednički sastanci tutora sa supervizorima** (Gradski sekretarijat, Centar za socijalni rad i KzM) kako bi tutori imali priliku da međusobno podele iskustva i pomognu jedni drugima odnosno kako bi dobili stručnu pomoć i savet o prevazilaženju konkretnog izazova od stručnog lica. Postojala bi i mogućnost da tutor u odnosu na konkretan izazov dobije i individualnu pomoć od strane stručnog lica iz JPP.

Na kraju smo došli i do koraka 6: **evaluacije učinaka**. Merenje napretka dece na kraju projekta, na osnovu: a) postignutog uspeha u školi, smanjenog broja izostanaka; b) promena u ponašanju – pro socijalno delovanje, porast samopouzdanja, veće prihvatanje kod vršnjaka (zadovoljstvo deteta, roditelja i razrednog starešine). Dogovoreno je da se u evaluaciju uključe svi

partneri iz JPP i da se sama metodologija evaluacije osmisli tokom trajanja tutoringa uzimajući u obzir profil rizika kod dece i predmet merenja odnosno praćenja.

Na kraju radionice učesnici su individualno popunili evaluacioni formular za ocenu uspešnosti radionice, a nakon popunjavanja formulara utvrđen je okviran datum za održavanje druge radionice (treća nedelja novembra). Dogovoreno je da na drugoj radionici razgovaramo o koordinaciji JPP i regulisanju pravila funkcionisanja kao i da pripremimo akcioni plan za početak tutoring programam od 01. februara 2014. godine

IV OCENA USPEŠNOSTI RADIONICE

Evaluacioni formular za ocenu uspešnosti radionice je popunilo 7 učesnika/ca i to na sledeći način:

SADRŽAJ:

Sadržaj radionice je bio usmeren na realizaciju cilja i lako se mogao pratiti.

- u potpunosti se slažem – 6
- delimično se slažem – 1
- niti se slažem niti se ne slažem – 0
- delimično se ne slažem – 0
- u potpunosti se ne slažem – 0

Trajanje svake sesije je bilo primereno sadržaju i težini materije.

- u potpunosti se slažem – 3
- delimično se slažem – 4
- niti se slažem niti se ne slažem – 0
- delimično se ne slažem – 0
- u potpunosti se ne slažem – 0

Metode i tehnike rada su primerene sadržaju radionice.

- u potpunosti se slažem – 4
- delimično se slažem – 3
- niti se slažem niti se ne slažem – 0
- delimično se ne slažem – 0
- u potpunosti se ne slažem – 0

PREDAVAČ:

Vlada materijom koju predstavlja.

- u potpunosti se slažem – 5
- delimično se slažem – 2
- niti se slažem niti se ne slažem – 0
- delimično se ne slažem – 0
- u potpunosti se ne slažem – 0

Na jasan način predstavlja sadržaj.

- u potpunosti se slažem – 6
- delimično se slažem – 1
- niti se slažem niti se ne slažem – 0
- delimično se ne slažem – 0
- u potpunosti se ne slažem – 0

Omogućava aktivno učešće učesnika, održava dobru atmosferu i kontakt sa učesnicima.

- u potpunosti se slažem – 7 (svi)
- delimično se slažem – 0

- niti se slažem niti se ne slažem – 0
- delimično se ne slažem – 0
- u potpunosti se ne slažem – 0

RADNI MATERIJAL:

Prati sadržaj radionice.

- u potpunosti se slažem – 5
- delimično se slažem – 2
- niti se slažem niti se ne slažem – 0
- delimično se ne slažem – 0
- u potpunosti se ne slažem – 0

Napisan je razumljivo.

- u potpunosti se slažem – 5
- delimično se slažem – 2
- niti se slažem niti se ne slažem – 0
- delimično se ne slažem – 0
- u potpunosti se ne slažem – 0

Pogodan kao pomoć u daljem radu.

- u potpunosti se slažem – 4
- delimično se slažem – 3
- niti se slažem niti se ne slažem – 0
- delimično se ne slažem – 0
- u potpunosti se ne slažem – 0

ORGANIZACIJA:

Informacije su bile blagovremene i precizne.

- u potpunosti se slažem – 3
- delimično se slažem – 4
- niti se slažem niti se ne slažem – 0
- delimično se ne slažem – 0
- u potpunosti se ne slažem – 0

Izbor i sastav učesnika je adekvatan.

- u potpunosti se slažem – 4
- delimično se slažem – 3
- niti se slažem niti se ne slažem – 0
- delimično se ne slažem – 0
- u potpunosti se ne slažem – 0

Radni uslovi su bili primereni načinu rada.

- u potpunosti se slažem – 5
- delimično se slažem – 2
- niti se slažem niti se ne slažem – 0
- delimično se ne slažem – 0
- u potpunosti se ne slažem – 0

Opšti utisak o radionice, komentar i predlozi:

- "Opšti utisak je jako pozitivan, očekujemo vrlo dobru saradnju i predlažem da i dalje nastavimo sa ovim vidom saradnje."
- "Vrlo pozitivan. Nadam se da će se i realizovati."
- "Konstruktivna, interaktivna i zanimljiva radionica."
- "Zadovoljavajuće"

za prevenciju
ranog napuštanja
školanja

Projekat: Lokalna javno-privatna partnerstva za smanjene preranog napuštanja školovanja

Ukupna ocena radionice (na skali od 1 do 5 gde je 1 najmanja ocena)

- 5 je zaokružilo 6 učesnika
- 4 je zaokružio 1 učesnik

V UTISCI FACILITATORA

Radionica je realizovana u potpunosti prema predviđenom dizajnu, koji je prilagođen potrebama grupe i projektnim ciljevima. Grupa je bila sastavljena od učesnika/ca različitog znanja, iskustva i starosne dobi. Međutim, ono što je bilo zajedničko svim članovima grupe jeste spremnost za usvajanje novih znanja i otvorenost za saradnju, tako da je grupna dinamika veoma brzo uspostavljena. Učesnici/ce su bili aktivni u velikoj grupi.

Atmosfera tokom radionice je bila pozitivna i radna. Teških ponašanja nije bilo. Međusobna komunikacija između učesnika/ca i sa facilitatorima je bila puna uvažavanja. Utisak je da postoji velika posvećenost realizaciji programam među članovima JPP u opštini Raška.

Učesnici/ce su pokazali da su zadovoljni radionicom. Većina je iskazala želju za daljim zajedničkim radom i sticanjem znanja u ovoj oblasti.

U Beogradu 25.10.2013.

Izveštaj pripremili:

Marko Stojanović
Jelena Bubanja
Danica Radaković
Đorđe Radoičić

